

Hande Bingöl

**MİLLETLERARASI TİCARİ TAHKİMDE
GRUP ŞİRKETLER DOKTRİNİ ÇERÇEVESİNDE
TAHKİM ANLAŞMASININ
ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE TEŞMİLİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TAHKİM ANLAŞMASININ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE TEŞMİLİNE BAKIŞ

I. Tahkim Anlaşması.....	5
A. Genel Olarak	5
B. Tahkim Anlaşmasının Nisbiliği İlkesi	9
C. Tahkim Anlaşmasının Yazılı Olarak Akdedilmesi Kuralı	13
II. Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmilinde Kullanılan Terminolojinin Netleştirilmesi.....	19
III. Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmilinde Kullanılan Teoriler	23

İKİNCİ BÖLÜM TAHKİM ANLAŞMASININ TEŞMİLİNE UYGULANACAK KURALLARIN BELİRLENMESİ

I. Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmilinin Vasıflandırılması ..	33
II. Geleneksel Yaklaşım	36
A. Genel Olarak	36

B. Tahkim Anlaşmasının Teşmiline Karar Verecek Mercinin Uygulanacak Hukuk Bakımından Önemi	39
1. Teşmil Meselesi Devlet Mahkemeleri Önünde İleri Sürüldüğünde	40
2. Teşmil Meselesi Hakem Kurulu Önünde İleri Sürüldüğünde	42
C. Değerlendirmemiz	44
III. Diğer Yaklaşımlar	46
A. Zımni İrade Teorisi	46
1. Genel Olarak	46
2. Esas Sözleşmeye Yönelik İrade Beyanı ve Davranışların Tahkim İradesine Etkisi Bakımından Zımni İrade Teorisinin Eleştirisi	47
B. Dürüstlük Kuralı.....	52
C. Tahkim Anlaşmasının Milli Hukuklardan Bağımsız Olması Gerektiği Yaklaşımı	52
D. Tahkim Anlaşmasının Esas Sözleşmeye Bağlı Olarak Hak ve Borç Geçişini Takip Edeceği Görüşü	57
1. Genel olarak	57
2. Görüşün Ayrılabilirlik İlkesi Karşısında Uygulanabilirliği	59
E. Değerlendirmemiz	63

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GRUP ŞİRKETLER DOKTRİNİNİN

ŞİRKETLER HUKUKU PERSPEKTİFİNDEN

DEĞERLENDİRİLMESİ

I. Genel Olarak Grup Şirketler.....	65
II. Tahkim Anlaşmasının Üçüncü Kişilere Teşmilinde Grup Şirketler Doktrininin Ortaya Çıkışı.....	68
III. Gruba Dahil Şirketlerin Birbirlerinin Akdettiği Sözleşmelerden Sorumlu Olup Olmadığının İncelenmesi.....	71
A. Şirketlerin Ayrı ve Bağımsız Tüzelkişiliği Olması İlkesi	71

B. Hâkimiyetin Sorumluluğa Etkisi Bakımından.....	73
C. Güvenden Doğan Sorumluluk Bakımından	75
D. Diğer Sorumluluk Kaynakları.....	77
1. Hukuki Görünüşe Güven İlkesi	77
2. Görünüşte Temsil/Katlanma Temsili	78
3. Estoppel.....	80
IV. Değerlendirmemiz	81

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MAHKEME VE HAKEM KARARLARINDA GRUP ŞİRKETLER DOKTRİNİNİN UYGULANMASI

I. Üçüncü Kişinin Tahkimde Davacı veya Davalı Konumda Olmasının Karşılaştırılması.....	85
II. Hakem ve Mahkeme Kararlarına Göre Grup Şirketler Doktrininin Uygulama Şartları.....	90
A. Sıkı Bir Grup Yapısının Varlığı.....	91
B. Tahkim Anlaşmasına Şeklen Taraf Olmayan Şirketin Esas Sözleşmenin Müzakeresi, İfası veya Sona Ermesindeki Aktif Rolü.....	93
C. Tarafların Ortak Tahkime Gitme İradesi.....	99
D. Değerlendirmemiz	103
III. Grup Şirketler Doktrinine Yaklaşımlar	105
A. Doktrinde	105
B. Milli Hukuklarda	108
IV. Grup Şirketler Doktrininin Benzer Teorilerle Karşılaştırılması	115
A. Tüzelkişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisi	115
B. Estoppel Teorisi.....	118
C. Teorilerin Örtüşmesi.....	120

BEŞİNCİ BÖLÜM
HAKEM KARARININ GRUP ŞİRKETLER
DOKTRİNİNE DAYANARAK VERİLDİĞİ
DURUMLARDA KARARA KARŞI İLERİ
SÜRÜLEN İPTAL VE TANIMA/TENFİZİN
REDDİ SEBEPLERİNİN İNCELENMESİ

I. Tanıma/Tenfiz Davasında	123
A. Genel Olarak	123
B. New York Konvansiyonu m.VII'deki "Daha Lehe Hüküm" Kuralının Etkisi	126
II. Hakem Kararının İptali Davasında	127
III. Hakem Kararının İptali veya Tanıma/Tenfizi Davasında İleri Sürülebilecek Sebepler	128
A. Yazılı Bir Tahkim Anlaşmasının Bulunmadığının İleri Sürülmesi	129
B. Geçerli Bir Tahkim Anlaşmasının Bulunmadığının İleri Sürülmesi	131
C. Kararın Hakemlerin Yetkileri İçinde Verilmediğinin İleri Sürülmesi	134
D. Kararın Kamu Düzenine Aykırı Olduğunun İleri Sürülmesi	137
E. Gizlilik İlkesinin İhlal Edildiğinin İleri Sürülmesi	140
SONUÇ	145
KAYNAKÇA	151